

ten, som her er indført, og som efter min Opfattelse vil gøre en betydningsfuld Indskrænkning i Voldgiftstraktatens Virkninger.

Jeg skal saa blot nævne, at naar det i Motiverne fremhæves, at der her er gjort en Tilføjelse om, at det er forbeholdt hver af Staterne selv at afgøre Spørgsmaalet om, hvad der er Udøvelse af Suverænitet, Uafhængighed osv., er det, som jeg fremhævede, ikke noget nyt og originalt i denne Traktat. Det have allerede Spanien og Meksiko og for den Sags Skyld ogsaa de sydamerikanske Republikker vedtaget i en Traktat, som de have afsluttet. Men dertil kommer, at jeg i og for sig ikke kan lægge nogen, jeg vil i alt Fald sige: afgørende Vægt paa denne Bestemmelse. Thi ganske vist hævder den den formelle Lighed, den juridiske Ligeberettigelse mellem den lille og den store Stat, men der er dog en Forskel, som den ikke kan udlette, nemlig Forskellen i Magtforholdene. Jeg sætter nu, at den store Stat ikke vil have Voldgift, ja, saa fatter den sin Beslutning paa egen Haand og er ikke bange for det Alternativ, der indtræder, naar Afgørelsen sker paa anden Maade. Den vil ikke være under noget Pres i saa Henseende, men den lille Stat — ja, den er under Trykket af Magtforholdene, naar Talen er om dens Afgørelse. Og hvis det omvendt stiller sig saaledes, at den store Stat vil have Voldgift, den lille ikke, ja saa kan jeg ikke se, hvilken Interesse den store Stat skulde have i at tvinge den anden til Voldgift, den kan jo med Sindsro sige: Vel, jeg har min Samvittighed fri, jeg tilbød at afgøre Sagen efter Lov og Ret, min ærede Modpart har ikke villet det saa, saa faar den tage Følgen. Jeg tror, den lille Stat, uden Hensyn til, hvad der staar i Traktaten, altid vil være til det yderste interesseret i, at Afgørelsen sker ad Rettens Vej, og at man ikke appellerer til Magten, og naar vi i Traktaten mellem Danmark og Holland have erklæret os rede til at undergive alle Spørgsmaal Voldgift, hvorfor skulle vi saa have Betænkeligheder ved at gøre det i Forholdet til Rusland? I saa Henseende sige jo ogsaa Motiverne, at man egentlig ikke kan se nogen Grund til, at vi skulle undslaa os derfor. Jeg kan af de her anførte Grunde ikke lægge nogen afgørende Vægt paa Tilføjelsen i Artikel 2. Naturligvis har den sin Betydning ved at afværge Forhaandsstridigheder paa dette Punkt, og for saa vidt hævder den naturligvis sin Berettigelse, idet den bringer

Klarhed der, hvor der ellers kunde være Uklarhed.

Nu kunne ærede Medlemmer spørge, hvorfor jeg før tillagde Udtrykket „Udøvelsen af Suveræniteten“ saa stor Betydning. Er det virkelig saa forskrækkeligt? Ja, Konsekvenserne af det nævnte Udtryk ser jeg i Artikel 3. I Traktaten mellem Spanien og Meksiko, hvor det ikke er medtaget, og hvor der altsaa kun tales om Æren og Uafhængigheden, der er Opregningen af de Overenskomster, med Hensyn til hvilke der ubetinget skal finde Voldgift Sted, rig og fyldig og betydningsfuld. Jeg skal eksempelvis blot nævne, at alle Stridigheder vedrørende Handels-, Venskabs- og Søfartstraktater i deres Helhed uden Undtagelse ere medtagne. Naar jeg saa ser paa Indholdet af Artikel 3 i den foreliggende Traktat, ser, hvor den er skrumpet ind i Sammenligning med Kildens langt fyldigere Indhold, saa kan jeg ikke sige andet end: Ak, hvor forandret! og saa kan jeg ikke andet end af ganske Hjerte istemme det Ønske, som er kommet frem i Motiverne fra den danske Regerings Side, at denne Artikel havde været noget mere vidtrækkende; for, som den er, er den sandelig i højeste Grad tynd med Hensyn til sit Indhold, og det kan jeg ikke forklare anderledes, end at det er Bestemmelsen om Suverænitetens Udøvelse i Artikel 1, der her ytrer sine Virkninger. Jeg tror, at naar man tager de forskellige Traktater, som vi have afsluttet med Rusland, og gennemgaar dem fra det Synspunkt: er der her Tale om en Suverænitetstudøvelse eller ikke? saa kan man eliminere og eliminere, til der ikke bliver nogen hel Traktat tilbage, men kun nogle spredte Emner som dem, man har opregnet her i Artikel 3. Hvad særlig angaar Afsnit II., som den højtærede Udenrigsminister fremhævede, saa er der der end ikke Spørgsmaal om selve Forpligtelsen til at betale, men kun om Størrelsen af den anerkendte Forpligtelse. Ja, Bestemmelsen maa naturligvis siges at være bedre end den, der findes i den svensk-russiske Traktat, og det er for saa vidt priseligt, at Udenrigsministeriet har faaet den affattet, som den er; men jeg siger: Selve det, der er kommet med, rummer jo dog kun Afgørelsen af Spørgsmaalet, *hvor meget* der skal betales, derimod ikke af Spørgsmaalet, om der overhovedet er nogen Forpligtelse. Naar man ser paa Indholdet af Artikel 3, kunde man næsten fristes til at spørge: Ere egentlig de Stridigheder, der her blive